

POLITIET

Spesialenheten
for politisaker

KLAGER OG ANMELDELSER MOT POLITIET

KLAGER OG MELDINGAR MOT POLITIET

COMPLAINTS AND REPORTS AGAINST THE POLICE

INNHOOLD • INNHALD • CONTENTS

OVERSIKT	SIDE 3
OVERSIKT	SIDE 3
OVERVIEW	PAGE 3
KLAGE	SIDE 4
KLAGE	SIDE 8
COMPLAINT	PAGE 12
ANMELDELSE	SIDE 6
MELDING	SIDE 10
REPORT	PAGE 14

OVERSIKT • OVERSIKT • OVERVIEW

Klager behandles
av politiet

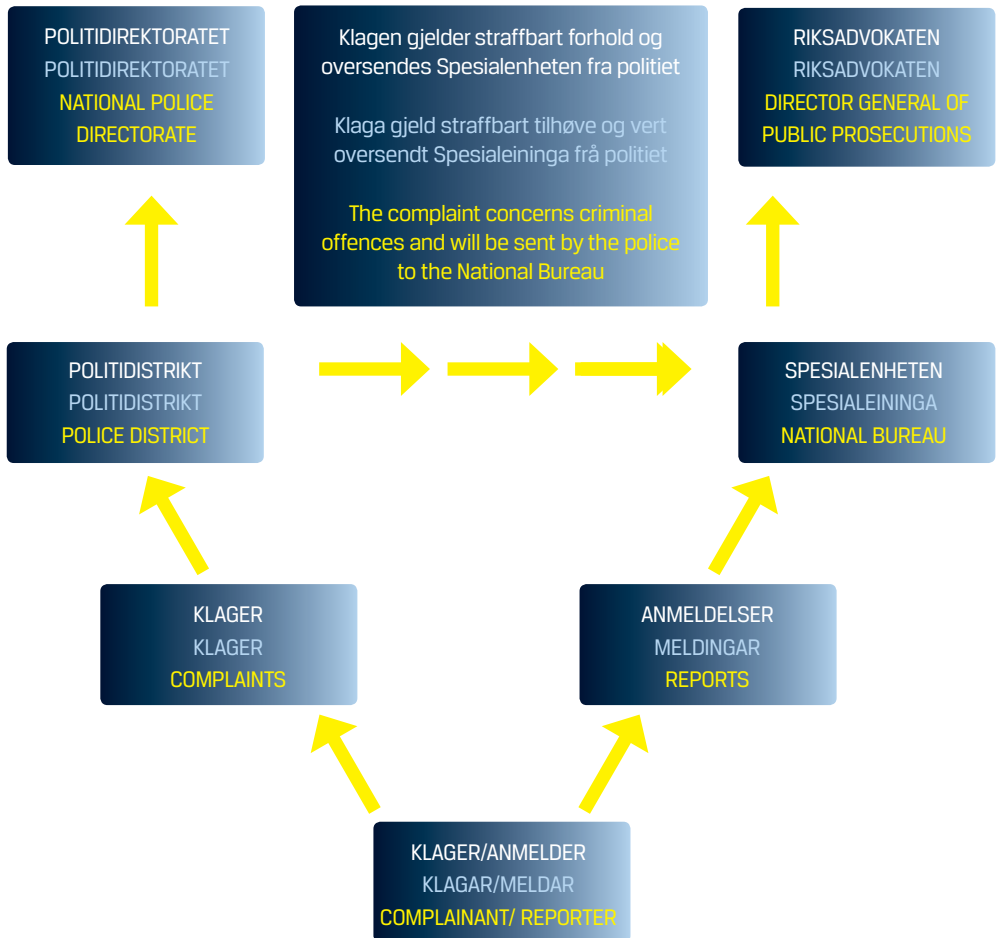
Klager vert handsama
av politiet

Complaints are processed
by the police

Anmeldelser behandles
av Spesialenheten

Meldingar vert handsama
av Spesialeininga

Reports are processed
by the National Bureau

KLAGE

KLAGE PÅ POLITIETS TJENESTEUTØVELSE

Hvis du opplever at politiet har gjort feil eller opptrådt kritikkverdig kan du klage på politiet.

HVA KAN DU KLAGE PÅ?

Du kan klage dersom du mener politiet har opptrådt uhøflig, vært trakasserende, opptrådt uheldig, unnlatt å oppgi tjenestenummer på forespørsel, unnlatt å svare på henvendelser, at du har blitt feilinformert m.v.

HVEM KLAGER DU TIL?

Du sender klagen din til politiet der hendelsen fant sted. Du kan også inngi muntlig klage. Klagen din skal da skrives ned av politiet.

HVA SKJER NÅR DU HAR LEVERT EN KLAGE?

Klagen vurderes av politimesteren. Etter at undersøkelsene er ferdige avgjør politimesteren klagesaken og sender deg et begrunnet svar. Saksbehandlingstiden skal ikke overskride en måned. Dersom det tar lenger tid skal du få beskjed om dette fra politiet. Det skal fremgå av svaret om politimesteren er enig eller uenig i at det har skjedd noe kritikkverdig fra politiets side.

HVA HVIS DU IKKE ER ENIG I POLITIMESTERENS AVGJØRELSE?

Du kan klage på politimesterens avgjørelse til Politidirektoratet. Du sender inn klage på avgjørelsen via politidistriktet. Politidistriktet videresender klagen med sakens dokumenter til Politidirektoratet. Politidirektoratet vurderer saken på nytt. Det skal fremgå av svaret fra Politidirektoratet om du får medhold i om det har skjedd noe kritikkverdig fra politiets side. Politidirektoratets avgjørelse kan ikke påklages.

HVA HVIS KLAGEN GJELDER ETTERFORSKNING, HENLEGGELSE ELLER TILTALE I EN STRAFFESAK?

Klager på etterforskning av straffesaker eller klager på påtalebeslutninger (for eksempel henleggelse, tiltalespørsmål eller forelegg) behandles av påtalemyndigheten. Det vil i første instans si politiet eller statsadvokaten og i siste instans riksadvokaten. Klagen sendes politidistriktet som har saken.

ANMELDELSE

ANMELDELSE AV STRAFFBAR TJENESTEHANDLING

Hvis du mener at ansatte i politiet eller påtalemyndigheten har begått en straffbar handling i tjenesten, kan du anmelde forholdet til Spesialenheten for politisaker.

HVA KAN DU ANMELDE?

Brudd på taushetsplikt, unødvendig maktbruk, rasistiske uttalelser, ulovlig bruk av tvangsmidler (frihetsberøvelse, ransaking, kroppslig undersøkelse) er eksempler på handlinger som kan være straffbare.

HVEM ANMELDER DU TIL?

Skriftlig anmeldelse sendes til Spesialenheten for politisaker. Du kan også inngi anmeldelsen til politiet som vidersender anmeldelsen din til Spesialenheten.

HVA SKJER NÅR DU HAR INNGITT EN ANMELDELSE?

Anmeldelsen blir registrert hos Spesialenheten for politisaker og du får en skriftlig bekreftelse på at anmeldelsen er mottatt. En etterforskningsleder beslutter om saken skal etterforskes og hvilke undersøkelser som skal gjøres. Du vil bli innkalt til avhør dersom det vurderes som nødvendig for å utdype anmeldelsen. Når undersøkelsene/etterforskningen er avsluttet, avgjøres saken av sjefen for Spesialenheten. Uansett om saken henlegges eller avgjøres med en straffereaksjon, får du et skriftlig og begrunnet påtalevedtak.

HVA HVIS DU IKKE ER ENIG I SPESIALENHETENS AVGJØRELSE?

Du kan klage på Spesialenhetens avgjørelse til riksadvokaten. Du sender klagen til Spesialenheten som videresender klagen med sakens dokumenter til riksadvokaten. Når saken er ferdigbehandlet hos riksadvokaten, sendes saken til Spesialenheten som gir deg skriftlig informasjon om resultatet av klagebehandlingen. Riksadvokatens avgjørelse i klagesaken kan ikke påklages.

KLAGE

KLAGE PÅ POLITIET SI TENESTEUTØVING

Dersom du opplever at politiet har gjort feil eller fare kritikkverdig åt, kan du klage på politiet.

KVA KAN DU KLAGE PÅ?

Du kan klage dersom du meiner politiet har vore uhøflig, trakasserande, fare uheldig åt, ikkje har gjeve opp tenestenummer på førespurnad, ikkje har svart på brev, at du har vorte feilinformert osv.

KVEN KLAGAR DU TIL?

Du sender klaga di til politiet der hendinga fann stad. Du kan òg levere klage munnleg. Klaga di skal då skrivast ned av politiet.

KVA SKJER NÅR DU HAR LEVERT EI KLAGE?

Klaga vert vurdert av politimeisteren. Etter at undersøkingane er ferdige, avgjer politimeisteren klagesaka og sender deg eit svar med grunngjeving. Sakshandsamingstida skal ikkje vere lenger enn ein månad. Dersom det tar lenger tid, skal du få melding om dette frå politiet. Det skal gå fram av svaret om politimeisteren er einig eller ueinig i at det har skjedd noko kritikkverdig frå politiet si side.

KVA GJER DU DERSOM DU IKKJE ER EINIG I POLITIMEISTEREN SI AVGJERD?

Du kan klage på politimeisteren si avgjerd til Politidirektoratet. Du sender inn klage på avgjerda via politidistriktet. Politidistriktet sender klaga vidare saman med dokumenta i saka til Politidirektoratet. Politidirektoratet vurderer saka på nytt. Det skal gå fram av svaret frå Politidirektoratet om du får medhald i at det har skjedd noko kritikkverdig frå politiet si side. Politidirektoratet si avgjerd kan ikkje påklagast.

KVA SKJER DERSOM KLAGA GJELD ETTERFORSKING, BORTLEGGING ELLER TILTALE I EI STRAFFESAK?

Klager på etterforsking av straffesaker eller klager på påtaleavgjerder (til dømes bortleggingar, tiltalespørsmål eller førelegg) vert handsama av påtalemyndigheita. Det vil i første instans seie politiet eller statsadvokaten og i siste instans riksadvokaten. Klaga vert sendt til politidistriktet som har saka.

MELDING

MELDE STRAFFBAR TENESTEHANDLING

Dersom du meiner at tilsette i politiet eller påtalemyndigheita har gjort seg skuldig i ei straffbar handling i tenesta, kan du melde tilhøvet til Spesialeininga for politisaker.

KVA KAN DU MELDE?

Brot på teieplikta, maktbruk utan grunn, rasistiske utsegner, ulovleg bruk av tvangsmidlar (fridomskreking, ransaking, kroppsleg undersøking) er døme på handlingar som kan vere straffbare.

KVEN MELDER DU TIL?

Skriftleg melding skal sendast til Spesialeininga for politisaker. Du kan òg levere meldinga til politiet som sender denne vidare til Spesialeininga.

KVA SKJER NÅR DU HAR LEVERT EI MELDING?

Meldinga vert registrert hjå Spesialeininga for politisaker og du får ei skriftleg stadfesting på at meldinga er motteken. Ein etterforsningsleiar avgjer om saka skal etterforskast og kva for undersøkingar som skal gjerast. Du vil bli kalla inn til avhøyr dersom det vert vurdert som naudsynt for å utdjupe meldinga. Når undersøkingane/etterforskinga er avslutta, vert saka avgjort av sjefen for Spesialeininga. Uansett om saka vert lagt bort eller avgjort med ein straffereaksjon, får du eit skriftleg og grunngjeve påtalevedtak.

KVA GJER DU DERSOM DU IKKJE ER EINIG I SPESIALEININGA SI AVGJERD?

Du kan klage på Spesialeininga si avgjerd til riksadvokaten. Du sender klaga til Spesialeininga som sender klaga vidare saman med dokumenta i saka til riksadvokaten. Når saka er ferdig handsama hjå riksadvokaten, vert saka sendt til Spesialeininga som gjev deg skriftleg informasjon om resultatet av klagehandsaminga. Riksadvokaten si avgjerd i klagesaka kan ikkje påklagast.

COMPLAINT

COMPLAINT ABOUT THE PERFORMANCE OF POLICE DUTIES

If you feel that the police have made mistakes or deserve criticism for something they have done, you can file a complaint about the police.

WHAT CAN YOU FILE A COMPLAINT ABOUT?

You can complain if you believe the police have acted rudely, have harassed you, conducted themselves improperly, failed to show an ID on request, failed to respond to enquiries, that you have been misinformed, etc.

WHO DO YOU COMPLAIN TO?

Send your complaint to the police where the incident took place. You can also submit a verbal complaint. Your complaint will then be written down by the police.

WHAT HAPPENS AFTER YOU HAVE FILED A COMPLAINT?

The complaint will be considered by the chief of police. After the investigations have been completed the police chief will make a decision in the case and send you an answer with the grounds for the decision. The time it takes to process a case shall not exceed one month. If it takes longer you will be notified by the police. The answer shall state whether the police chief agrees or disagrees that the police deserve criticism for something they have done.

WHAT IF YOU DISAGREE WITH THE POLICE CHIEF'S DECISION?

You can appeal the police chief's decision to the National Police Directorate. The appeal against the decision must be sent via the police district. The police district will forward the appeal with the case documents to the National Police Directorate. The National Police Directorate will review the matter. The response from the National Police Directorate must state whether they agree that the police deserve criticism for something they have done. The National Police Directorate's decision cannot be appealed.

WHAT HAPPENS IF THE COMPLAINT CONCERNS AN INVESTIGATION, DECISION NOT TO PROSECUTE OR INDICTMENT IN A CRIMINAL CASE?

Complaints about the investigation of criminal cases or complaints about prosecution decisions (such as decisions not to prosecute, indictments questions or fines) are handled by the prosecuting authority. In the first instance this means the police or the public prosecutor and in the latter case the Director General of Public Prosecutions. The complaint is sent to the police district handling the case.

REPORT

REPORTING CRIMINAL ACTS BY OFFICIALS

If you believe that employees of the police force or the prosecuting authorities have committed a criminal act while performing their duties, you can report the matter to the National Bureau for the Investigation of Police Affairs.

WHAT CAN YOU REPORT?

Breaches of confidentiality, unnecessary use of force, racist language, illegal use of coercive measures (deprivation of liberty, searches, physical examination) are examples of actions that may be criminal.

WHO DO YOU FILE THE REPORT WITH?

Written reports are to be sent to the National Bureau for the Investigation of Police Affairs. You can also file the report with the police, which will forward your report to the National Bureau.

WHAT HAPPENS WHEN YOU FILE A REPORT?

The report will be recorded by the National Bureau and you will receive a written confirmation that the report has been received. An investigations officer will decide whether the case should be investigated and the investigations that need to be done. You will be called in for questioning if more information is needed. When the investigation is closed, the case is decided by the Director of the National Bureau. Regardless of whether the case is dropped or settled with a penal sanction, you will receive a written reasoned decision of the prosecution decision.

WHAT IF YOU DISAGREE WITH THE NATIONAL BUREAU'S DECISION?

You can appeal the National Bureau's decision to the Director General of Public Prosecutions. You send the appeal to the National Bureau, which will forward the appeal with the case documents to the Director General of Public Prosecutions. When the case is processed by the Director General of Public Prosecutions, the case will be sent to the National Bureau, which will give you written information about the outcome of the appeal. The Director General of Public Prosecutions' decision on the appeal cannot be appealed.

Mer informasjon og brosjyren på flere språk finner du på politi.no og spesialenheten.no

More information and the brochure in several languages can be found at politi.no og spesialenheten.no

Politidirektoratet

Besøksadresse | Visiting address:
Hammersborggt. 12, 0181 Oslo

Telefon | Telephone: 23 36 41 00

Telefaks | Fax: 23 36 42 96

E-post | E-mail: politidirektoratet@politiet.no

Postadresse | Postal address:

Postboks 8051 Dep, 0031 Oslo

www.politi.no

Politidirektoratet

September 2012 | September 2012

Layout: Fete typer

Foto | Photo: Scanpix, Helen King

Opplag | Copies: 30 500

POD-publikasjon nr | POD-publishing number:

2012/03

ISBN 978-82-8256-030-6

Spesialenheten for politisaker

National Bureau for the Investigation of Police Affairs

Telefon | Telephone: 62 55 61 00

Telefaks | Fax: 62 55 61 02

E-post | E-mail: post@spesialenheten.no

Postadresse | Postal address: Postboks 93, 2301 Hamar

www.spesialenheten.no

Etterforskningsavdeling Øst-Norge |

Criminal Investigation Department Eastern Norway

Besøksadresse | Visiting address:

Grønnegata 82, Hamar

Besøksadresse | Visiting address:

Kirkegata 1-3, Oslo

Etterforskningsavdeling Vest-Norge |

Criminal Investigation Department Western Norway

Besøksadresse | Visiting address:

Slottsgaten 3, Bergen

Etterforskningsavdeling Midt-Norge og Nord-Norge |

Criminal Investigation Department Mid Norway and Northern Norway

Besøksadresse | Visiting address:

Kongens gate 30, Trondheim

Avdelingskontorene er bemannet med etterforskere som ofte vil være ute på oppdrag. Besøkende bør gjøre forhåndsavtale om besøk. Alle avdelingene kan kontaktes på oppgitt telefonnummer og e-postadresse.

Department offices are staffed with investigators who often will be out on assignment. Visitors should contact the department in advance to set up a visit.

All departments can be contacted on the specified phone number and e-mail address.